



Bymiljøpakken

Årsrapport 2018



(Foto: Elisabeth Tønnessen)



Innhold

| | |
|--|----|
| 1. Innledning..... | 3 |
| 2. Status økonomi | 5 |
| 2.1 Finansielle midler | 5 |
| 2.2 Forbruk 2018..... | 7 |
| 3. Status for utvikling på Nord-Jæren | 9 |
| 3.1 Personbil | 9 |
| 3.2 Kollektivtransport | 10 |
| 3.3 Sykkel | 11 |
| 3.4 Gåing | 12 |
| 4. Kommunikasjonsarbeid | 13 |
| 5. Mobilitetsarbeid | 15 |
| 6. Prosjekter | 17 |
| 6.1 Sykkelstamvegen..... | 17 |
| 6.2 Bussveien..... | 18 |
| 6.3 Transportkorridor vest (inkl. Bussveien) | 21 |
| 6.4 Bomstasjoner..... | 22 |
| 6.5 Fv. 505 Foss Eikeland - E39 Bråstein | 23 |
| 6.6 Store vegprosjekter | 23 |
| 6.7 Programområdetiltak | 25 |
| 6.8 Andre kollektivtiltak | 28 |
| 6.9 Drift kollektiv | 29 |



1. Innledning

Bymiljøpakken ble vedtatt lokalpolitisk høsten 2014 og i Stortinget 30. mars 2017. Samme år ble den første byvekstavtalen for Nord-Jæren underskrevet, og det første fireårige handlingsprogrammet, for 2018-2021, ble vedtatt. Bygging av nye bomstasjoner startet sommeren 2017 og 1. oktober 2018 ble de nye stasjonene satt i drift. 2018 var det ordentlige oppstartsåret for Bymiljøpakken.

Miljø viktig i Bymiljøpakken

Bymiljøpakken gikk inn i året 2018 som Bypakke Nord-Jæren. Miljøaspektet er en viktig del av pakken, og for å lettere se sammenhengen mellom mål og pakkens innhold, ble det nye navnet Bymiljøpakken klart våren 2018. En viktig del av navneendringen var også at arbeidet med mobilitet, det å få flere til å endre både reisevaner og holdninger til miljøvennlige reiser, ble lagt tettere til Bymiljøpakken. Mobilitetsarbeidet blir dekket av belønningsmidler i byvekstavtalen og hører naturlig sammen i hele Bymiljøpakken.

Flere prosjekt ferdig i 2018

De største prosjektene i Bymiljøpakken er under bygging eller planlegging. I 2018 ble en av delstrekningene på den viktige korridor 1 av Bussveien, langs fv. 44 på Vaulen, åpnet. En del av Transportkorridor vest, rv. 509 mellom Sømmevågen og Sola skole, ble åpnet høsten 2018. Dette er Norges første strekning der et felt er reservert for tungtrafikk.



Rv. 509 Transportkorridor vest, Sømmevågen-Sola skole åpnet 9. november 2018 (Foto: Kjersti Sandvik Bernt).



Bygging av Sykkelstamvegen mellom Asser Jåttens vei i Stavanger og Sandnes grense startet i 2018. Gang- og sykkelvei langs Grannessletta i Sola ble ferdig. Her er det smart sykkelprioritering gjennom et kryss på en viktig sykkelrute.

Mange mindre tiltak for de som sykler og går ble ferdige i 2018. Syklister fikk forkjørregulering på Forus og Lura. Det er gjort trafikksikkerhetstiltak for barn som går til skolen, som blant annet bedre rekkverk på gangvei og intensivbelyste gangfelt.

Første spadetak på Sykkelstamvegen, Asser Jåttens vei-Sandnes grense 12. september 2018 (Foto: Stine Haave Åsland)

Gjennomgang av kostnader

Våren 2018 ble det lagt fram nye kostnadstall for de store prosjektene i Bymiljøpakken. Bussveien og de store riksvegprosjektene lå an til økte kostnader. Styringsgruppen bestemte at alle prosjektene skulle gjennomgås med tanke på å kutte kostnadene ned til styringsmål.

Statens vegvesen og Rogaland fylkeskommune, i samarbeid med kommunene, satte i gang en prosess med å gå gjennom alle kostnader, og store deler av året ble brukt til å gå skikkelig gjennom økonomien i prosjektene.

Bompenger 1. oktober

Bompengeinnkreving i 38 nye bomstasjoner startet 1. oktober 2018. Det ble innført rushtidsavgift, som er dobbel takst to timer på morgenen og to timer på ettermiddagen.

De nye bomringene, takstene og ny innretning fikk mye oppmerksomhet både i media og blant folk. Det ble jobbet intensivt med å informere om ny ordning og svare ut henvendelser.



I helgen før oppstart ble flere bomstasjoner utsatt for sabotasje, noe som førte til at de var ute av drift i noen uker.

Pause i rushtidsavgift

Det var mange henvendelser til bompengeselskapet Ferde AS i løpet av høsten. Mange feilfaktureringer på grunn av feil belastning av passeringer fikk til slutt konsekvenser.

På tampen av året, i desember 2018, besluttet Vegdirektoratet å sette rushtidsavgiften på pause på grunn av feilfaktureringer. Allerede fakturert rushtidsavgift ble tilbakebetalt. I praksis ble det derfor ikke krevet inn rushtidsavgift i 2018.

De første månedene med drift i nye bomstasjoner viser reduksjon i trafikken, særlig i rushtid. Det har vært en stor økning i reiser med buss, tog og på sykkel. De videre kapitlene i årsrapporten går nærmere inn på økonomisk status, utviklingen i trafikk og i prosjektene i Bymiljøpakken.

2. Status økonomi

Årsrapporten viser økonomisk status på tiltak som gjennomføres i Bymiljøpakken. Dette inkluderer oppfølging og rapportering av bevilgede finansielle midler og forbruk i 2018. Tiltakene finansieres av midler fra staten, bomavgifter og fylkeskommunal MVA-refusjon.

Disponible midler var på om lag 989 mill. kr i 2018 som er sum av bevilgninger for året og overførte midler fra tidligere år.

Ved inngangen til 2018 ble det overført et mindre-forbruk fra 2017 på om lag 139 mill. kr som skyldes mest en sen tildeling av midler til drift kollektiv som ikke ble brukt i tide.

Forbruket var på ca. 490 mill. kr, hvorav 216 mill. kr i statlige midler, 146 mill. kr i bompenger og 128 mill. kr i belønningsmidler.

2.1 Finansielle midler

Tabell 1 oppsummerer bevilget økonomisk ramme i Bymiljøpakken for 2018. Finansieringskildene inkluderer bompenger, statsmidler innført gjennom tilskuddsordning for Bussveien (statsbudsjettets post 63 Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter) og Sykkelstamvegen gjennom post 30 Bymiljøavtaler, i tillegg til belønningsmidler og fylkeskommunal MVA-refusjon.

Tabellen viser nye bevilgede midler i 2018 i tillegg til overførte midler fra 2017.



Tabell 1: Finansieringsrammer

| Bevilgning 2018-kr | Bompenger | | Stat | | Belønningsmidler | | MVA-refusjon (Fylkesveg) | Total | |
|--------------------------|-----------|-----------------|----------|-----------------|------------------|-----------------|-----------------------------|----------|---------|
| | Overført | Tildelt 2018 | Overført | Tildelt 2018 | Overført | Tildelt 2018 | MVA-refusjon i 2018 | Overført | Tildelt |
| Finansierings- rammer | -18 | 114 | 15 | 610 | 142 | 100 | 26 | 139 | 850 |
| | 96 | | 625 | | 242 | | 26 | 989 | |
| | | | | | | | | | |

Totalt disponible midler på 989 mill. kr inkluderer 26 mill. kr i MVA-refusjon på fylkesvegdelene av Bussveien, og bygging av bomstasjoner.

Statlig bidrag inkluderer 300 mill. kr til Bussveien i 2018, 260 mill. kr til Sykkeltamvegen, og planleggingsmidler til vegprosjekter og programområdetiltak på riksveg.

Disponible midler per prosjekt vises i følgende tabell sortert per kilde:

Tabell 2: Disponible midler 2018

| Bevilgning 2018-kr | Bompenger | Stat | Belønnings- midler | MVA refusjon (Fylkesveg) | Total |
|---|-----------|------------|-----------------------|-----------------------------|------------|
| Sum | 96 | 625 | 242 | 26 | 989 |
| Sykkeltamvegen | | 254 | | | 254 |
| Bussveien | 65 | 373 | | 10 | 448 |
| Transportkorridor Vest rv. 509 + fv. 409 | -19 | -22 | | 1 | -40 |
| E39 Hove - Ålgård | | 6 | | | 6 |
| Bomstasjoner 38 STK | 43 | 8 | | 13 | 63 |
| Fv. 505 Foss Eikeland - E39 Bråstein | 1 | | | | 1 |
| Hillevåg - SUS - Tjensvoll - UiS - Diagonalen - Gauselvågen | 2 | | | | 2 |
| Sykkel | 3 | 4 | | 2 | 9 |
| Gange, miljø- og trafikksikkerhetstiltak | 1 | 3 | | 0,6 | 4 |
| Drift kollektiv | | | 242 | | 242 |



2.2 Forbruk 2018

Prosjektene i Bymiljøpakken hadde et totalforbruk på 490 mill. kr, fordelt mellom bompenger, statlige midler og belønningsmidler. Se tabell 3. I tillegg har Bymiljøpakken hatt et forbruk på 592,4 mill.kr. for prosjektene som var igangsatt i den forrige bompengordningen, Nord-Jæren pakken (Jæren pakke 1). Se tabell 4.

Regnskapet viser et mindreforbruk på 500 mill. kr, hvorav 200 mill. kr er statlige midler til Sykkelstamvegen og 272 mill. kr mindreforbruk på Bussveien.

Mindreforbruket i drift kollektiv og mobilitetstiltak skyldes en sen tildeling av midlene i 2017. Prosjektene som hadde høyest merforbruk var Transportkorridor vest og E39 Hove-Ålgård.

Under vises en oversikt over prosjekt i Bymiljøpakken som har fått bevilgning i 2018. Her inngår også prosjekt som er finansiert med midler fra tidligere år.

Regnskapet er fordelt mellom de ulike finansieringskildene.

Tabell 3: Forbruk 2018

| Kostnader 2018 2018-kr | Bompenger | Stat | Belønnings- midler | Total | Mer/mindre- forbruk |
|--|------------|------------|-----------------------|------------|------------------------|
| Sum | 146 | 216 | 128 | 490 | 500 |
| Sykkelstamvegen | | 55 | | | 199 |
| Bussveien | 36 | 140 | | 176 | 272 |
| Transportkorridor vest rv. 509 + fv. 409 inkl. Bussveien | 23 | 1 | | 24 | -64 |
| E39 Smiene- Harestad | 2 | | | 2 | -2 |
| E39 Hove – Ålgård | 13 | | | 13 | -7 |
| Bomstasjoner 38 STK | 57 | 12 | | 69 | -6 |
| Fv. 505 Foss Eikeland - E39 Bråstein | 1 | | | 1 | 1 |
| Hillevåg - SUS - Tjensvoll - UiS - Diagonalen - Gauselvågen | 3 | | | 3 | -0,7 |
| Sykkel | 8,3 | 3,3 | | 11,6 | -2,3 |
| Gange-, miljø og trafiksikkerhetstiltak | 3,5 | 3,8 | | 7,3 | -3,1 |
| Drift kollektiv | | | 128 | | 114 |



Tabell 4: Forbruk 2018 – prosjekter Nord-Jæren pakken (Jæren pakke 1)

| Kostnader 2018 2018-kr | Bompenger | Fylkesmidler (mva) | Total | Status |
|--|--------------|-----------------------|--------------|------------------------------|
| Sum | 483,6 | 108,8 | 592,4 | |
| Fv. 505 Skjæveland – Foss Eikeland | 279,8 | 61,5 | 341,3 | Ferdigstilles høsten 2019 |
| Gang- og sykkelveg Nordsjøruta | 48,9 | 11,7 | 60,6 | |
| Fv. 382 G/s-veg Grannessletta | 40,9 | 10,3 | 51,2 | |
| Fv. 327 Årsvollveien-Gimraveien | 39,5 | 9,7 | 49,2 | |
| Fv. 510 x Fv 379 G/s-veg Vigdelveien | 30,7 | 6,6 | 37,3 | |
| Fv. 44 Kollektivfelt Vaulen (del av Bussveien) | 43,8 | 9 | 52,8 | |

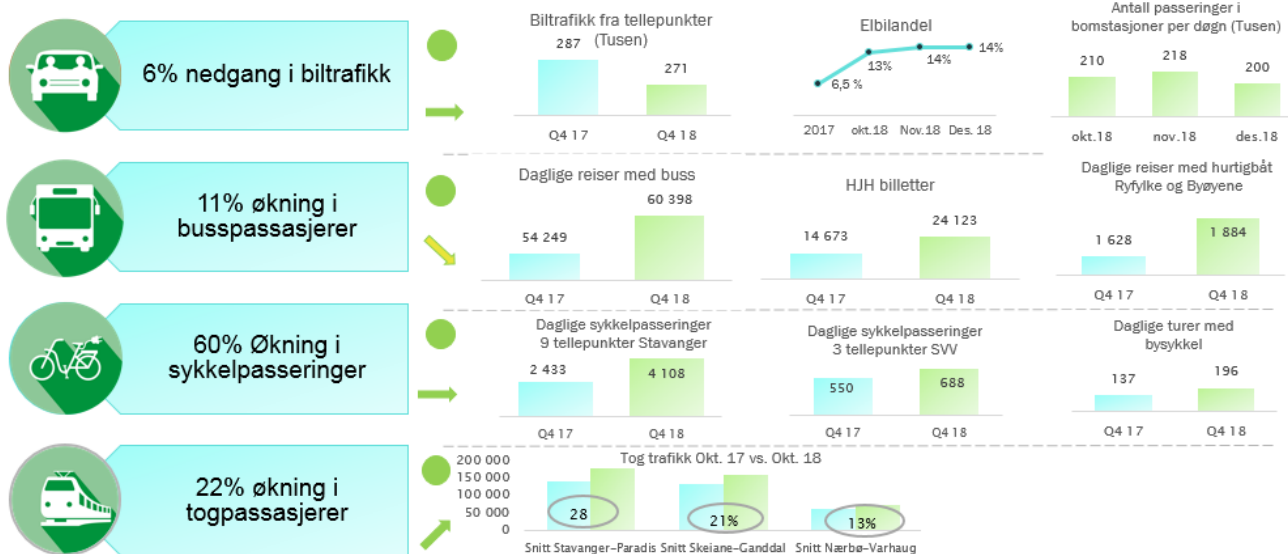


3. Status for utvikling på Nord-Jæren

Dette kapitlet gir en statusoppdatering for byområdet Nord-Jæren. Det gir en oversikt over situasjonen på Nord-Jæren når det gjelder viktige områder som påvirker måloppnåelsen i Bymiljøpakken.

Bymiljøpakken, i samarbeid med Kolumbus, utvikler et digitalt dashboard som skal vise nøkkeltall på viktige målinger. I følgende oversikt kan vi se utvikling i biltrafikk, sykkel og kollektiv fra siste kvartal 2017 til siste kvartal 2018:

Nøkkeltall: Q4 2017 vs. Q4 2018



3.1 Personbil

Personbiltrafikken blir målt ved tolv registreringspunkt på Nord Jæren:

- E39 Auglend
- E39 Lassa
- E39 Folkvord
- Bybrua
- Hillevågtunnelen
- E39 Forus
- Sola nord, Arabergveien



- Risavika
- Oalsgata
- Strandgata
- Brueland
- Hana ved Rovik

Trafikktellingene viser at det i hele byregionen har vært en nedgang i personbiltrafikken på cirka 6 prosent fra siste kvartal 2017 til siste kvartal 2018.

Som en del av byvekstavtalen er det satt opp et indikatormål om begrenset vekst i biltrafikken, og i den forbindelse er det utviklet en metode for å beregne en vegtrafikkindeks for byområder, her kalt byindeks. Det blir etablert nye tellepunkt, slik at Nord-Jæren totalt får 27 tellepunkt. Dette gir bedre muligheter til å følge utviklingen framover. Gjennom de tellepunktene som allerede er etablert (20 tellepunkt) er det registrert 2,1 prosent nedgang i lette kjøretøy fra 2017 til 2018.

Nord-Jæren er på rett vei for å nå nullvekstmålet. Målet skal nås i løpet av hele perioden på 15 år. Men den første målingen, med nedgangen på -2,1 prosent, viser at situasjonen allerede er positiv.

3.2 Kollektivtransport

Buss

Antall påstigende busspassasjerer i storbyområdet som er omfattet av gjeldende belønningsordning har hatt en stor økning. Økningen i antall reiser var på 7,3 prosent fra 2017 til 2018 og på 11 prosent i fjerde kvartal.

Antall solgte HjemJobbHjem-billetter har økt betraktelig i løpet av 2018 og da ny bompengordning ble innført i oktober steg antall brukere spesielt mye. Økning fra siste kvartal 2017 til samme kvartal i 2018 var på 64 prosent.

Tog

Togstatistikken bygger på passasjertellinger for lokaltog på Jærbanen. Tellingen omfatter antall passasjerer om bord i følgende strekningsnitt: Stavanger-Paradis øker med 28 prosent, Skeiane-Ganddal øker med 21 prosent og Nærbø-Varhaug øker med 13 prosent. Dette viser tall fra oktober 2017 sammenlignet med oktober 2018.



Hurtigbåt

Utvikling i totale antall reiser med hurtigbåt i Ryfylke og Byøyene viser en økning på 5,8 prosent og 20,7 prosent fra 2017 til 2018. Det har vært spesielt høy vekst i antall reiser til Byøyene, med 40 prosents økning fra siste kvartal i 2017 til 2018.



(Foto: Elisabeth Tønnessen)

3.3 Sykkel

Gjennom tellepunkt fra Statens vegvesen blir sykkelpasseringer registrert seks steder:

- Bybrua (Stavanger)
- Kannik (Stavanger)
- Sømmevågen (Sola)
- Soma (Sandnes)
- Vassbotn (Sandnes)
- Lura (Sandnes)



I siste kvartal 2018 var det en meget sterk vekst i sykkeltrafikken på 25 prosent sammenlignet med samme kvartal 2017. Veksten for året er på cirka 7 prosent fra 2017 til 2018.

Det kommer 26 nye sykkeltellepunkt på Nord-Jæren. I tillegg blir tre nye tellepunkt oppført i 2020 i forbindelse med utbygging av Bussveien. Dette gir bedre muligheter til å følge utviklingen framover.

Stavanger kommune har etablert 10 tellepunkter som registrer sykkeltrafikken. De viser en økning på cirka 70 prosent fra siste kvartal 2017 til siste kvartal 2018. Kommunens tellepunkter er her:

- Brevig
- Forus vest
- Hillevåg
- Mosvannet
- Møllebukta
- Sandal
- Stokkavannet
- Sørmarka
- Tjensvollkrysset
- Tananger bru

Daglige turer med Bysykkelen har økt med 43 prosent fra fjerde kvartal 2017 til samme kvartal 2018. Veksten var også veldig sterk, med 40 prosent, i 2018 sammenlignet med 2017.

3.4 Gåing

I byregion Nord-Jæren skjer 20 prosent av reisene til fots. Det er store variasjoner mellom ulike deler av byen, fra andelen gående på 11 prosent i Sola til 24 prosent i Stavanger. Denne andelen er 1 prosent lavere enn det nasjonale gjennomsnittet på 21 prosent.

Det har skjedd en betydelig økning i andel reiser til fots i byregion Nord Jæren de siste 20 årene. Den største andelen reiser til fots skjer på korte reiser. 81 prosent av gåturene på Nord Jæren er kortere enn 3 kilometer. 45 prosent er kortere enn 1 kilometer, 36 prosent er mellom 1 og 3 kilometer. Statistikken skal oppdateres med ny reisevaneundersøkelse (RVU).



(Foto: Elisabeth Tønnessen)

4. Kommunikasjonsarbeid

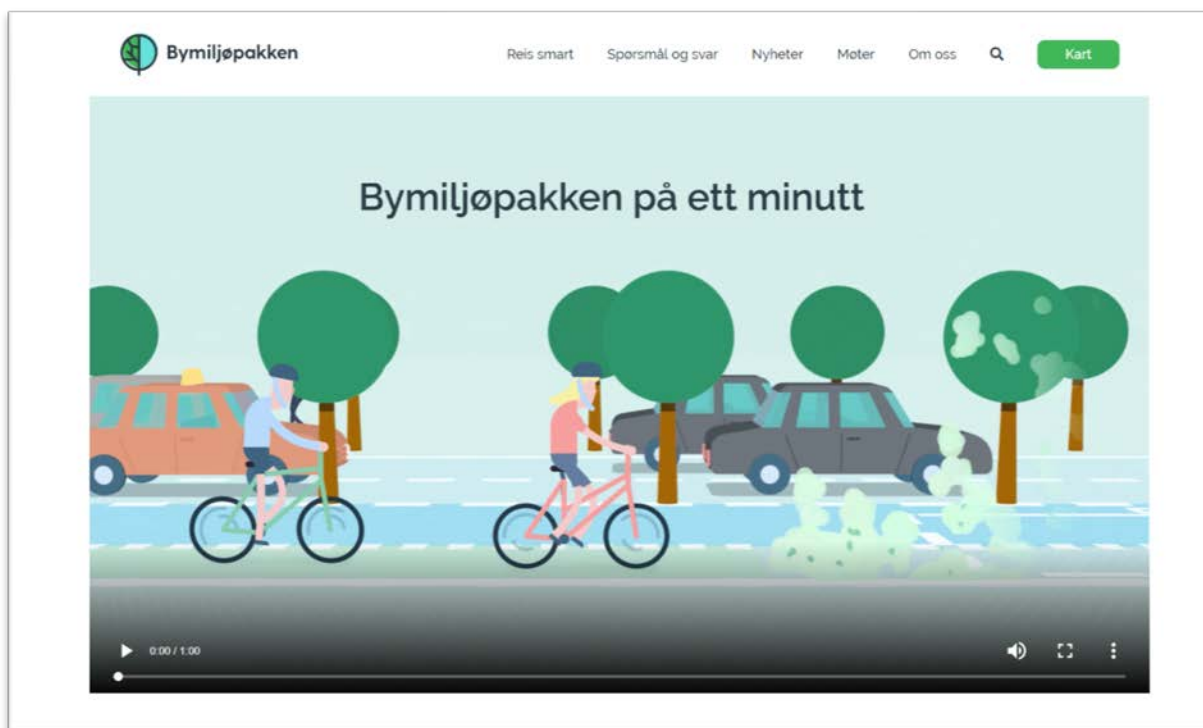
I 2018 var kommunikasjonsarbeidet sentralt, særlig på grunn av oppstart bompengeneinnkreving. Det var viktig å gi nøktern faktainformasjon til befolkningen på Nord-Jæren. Målet i kommunikasjonsarbeidet var å nå ut med informasjon om ny bompengordning, men også hvorfor Bymiljøpakken er nødvendig og hva folk får igjen for bompengene.

Tiltak som ble satt i verk i 2018 var blant annet:

- Digitale og print-annonser gjennom Schibsted og lokalavisene
- Brosjyre i posten til alle husstander og næringsadresser
- Reklamefilm på kino og TV Vest

Rapporter fra mediene viser at annonsene nådde fram til veldig mange. Tall på visning av annonser er høyere enn gjennomsnittet. Brosjyre ble sendt ut til hele Nord-Jæren og i omegnskommuner i Rogaland.

Nytt navn og ny nettside ble presentert i løpet av året. Ny nettside har en sterkere kobling til mobilitetsarbeidet. Møtedokumenter er også lettere tilgjengelige enn før.



Skjermdump bymiljøpakken.no

Bymiljøpakken har brukt egne kanaler, som nettside og Facebook-side, til å gi informasjon. Det har vært prioritert å svare på henvendelser både gjennom Facebook og på epost. Alle partene i Bymiljøpakken har fått mange henvendelser fra privatpersoner, og det har gått mye tid til å svare på spørsmål.

Utfordringene i kommunikasjonsarbeidet har vært store i 2018. Det har til tider vært vanskelig å nå ut med fakta. Det har kommet fram feil informasjon i grupper på Facebook eller i uttalelser i media. Det har derfor blitt prioritert å gi informasjon til media, og egen Facebook-side har blitt brukt for å informere om for eksempel makspris eller betalingsretning.

Bymiljøpakken og fylkesordfører har stilt opp i nettmøte i Stavanger Aftenblad, for å svare på spørsmål fra leserne. Noen digitale annonser ble også rettet direkte mot hyppige faktafeil (eks. makspris).

Kommunikasjonsressurser har ikke blitt brukt på å direkte imøtegå feil i andre sosiale kanaler enn våre egne. Det har ikke blitt gjort både av kapasitetshensyn, men også fordi tonen i debatten ikke ga særlig rom for å komme med nyansert informasjon.

Bymiljøpakken har samarbeidet med bompengeselskapet Ferde, for å forsikre at vi begge satt på, og delte, den samme informasjonen.

Bymiljøpakken har brukt tid på dialog med andre parter, som også jobber for at folk skal komme seg fram på Nord-Jæren. Flere samarbeidsmøter med transportnæring, næringsliv og



interesseorganisasjoner har vært viktig for å gi informasjon og få innspill. Dette har vært en prioritert oppgave.

Et politisk dialogmøte har blitt avholdt i 2018. Dette var 22. februar i Sandnes, med tema 'politisk dialog om kommunikasjon og reisevaner'. I møtet ble det gitt informasjon om kommunikasjonsarbeidet, mobilitetsarbeidet i regi av Kolumbus, og det ble god tid til spørsmål og dialog. Alle politikere i by- og kommunestyre i de fire kommunene, og i samferdselsutvalg og fylkesting var invitert til møtet. Bymiljøpakken har hatt flere lignende møter i 2017, og det er planlagt nytt dialogmøte i løpet av 2019.

Samarbeidet med Kolumbus, som har oppdraget med mobilitet, har blitt tett i løpet av 2018. Mange møter, kampanjer og oppdrag blir gjort i samarbeid, for å vise sammenhengen mellom mål, tiltak, prosjekt og oppgaver i Bymiljøpakken.

5. Mobilitetsarbeid

I tråd med byveksttalen er det lagt opp til å bruke opp mot 50 millioner kroner årlig på mobilitetstiltak i avtaleperioden.

Kolumbus fikk i fylkestingsvedtak 49/17, 13. juni 2018, ansvar for å lede sekretariatet for mobilitetsarbeidet, og har ansvar for å planlegge, gjennomføre og evaluere tiltakene. Arbeidet ledes av en administrativ styringsgruppe bestående av representanter fra bykommunene, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet, fylkeskommunen og Kolumbus.

Overordnet mål er å bidra til nullvekstmålet i byveksttalen, mens mobilitetsstrategiens hovedmål og delmål kan oppsummeres på følgende måte:

Hovedmål: Iverksette mobilitetstiltak som endrer holdninger og adferd, slik at flere begynner å gå, sykle og reise kollektivt.

Delmål: Øke kjennskap og kunnskap om eksisterende og nye mobilitetsløsninger.

Delmål: Skape nye attraktive mobilitetsløsninger.

Strategien skal oppnås ved å:

- Ivareta de som i dag reiser kollektivt, sykler eller går
- Identifisere nye og eksisterende målgrupper og skreddersy tilbud og kommunikasjon
- Utforske og iverksette løsninger som støtter opp under kombinert mobilitet

Målgruppene i strategien er:

- Menneskers hverdagsreise
- Mennesker i endring
- Neste generasjon
- Mennesker i pressområder/knutepunkt



2018 har vært preget av planlegging og oppstart av nye aktiviteter. Hovedfokusområdet har vært drift av HjemJobbHjem (HJH).

HjemJobbHjem er en mobilitetsordning rettet mot bedriftsmarkedet på Nord-Jæren. Oppgaven er å redusere bilandelen i bedriftene gjennom å tilby produkter og tjenester innen kollektivtransport, sykkel og gåing. For å bli med i HjemJobbHjem setter vi krav til at 75 prosent av de ansatte i bedriftene å svare på vår reisevaneundersøkelse.

UiS og Norce har fått i oppdrag å gjøre en evaluering av HjemJobbHjem basert på resultatene fra reisevaneundersøkelsene. Deres evalueringsrapport er ikke ferdigstilt, men foreløpige resultater viser en positiv trend med hensyn til reduksjon i bilandel og økning i bruk av kollektivtransport.

Forskning viser at HjemJobbHjem bidrar til en mobilitetsendring på Nord-Jæren.

«Vi ser at flere ansatte har redusert antall dager de bruker bilen til jobb, og noen har byttet bilen helt ut med andre reisemidler etter de har blitt med i HjemJobbHjem-ordningen. Dette skjedde før bomringene kom! Det tyder på at HjemJobbHjem oppmuntrer ansatte til å revurdere sine reisevaner og redusere bilbruken.»

Daniela Müller-Eie (Førstemanuensis Byplanlegging, UiS)

Kilde: Datagrunnlaget er hentet fra HjemJobbHjem sine reisevaneundersøkelser gjennomført i tidsrommet fra 2015 til august 2018 (før ny bomring ble etablert 1. oktober 2018).

Høydepunkter fra 2018:

- Aktiviteter og konkurranser i bedriftene for å informere om vårt tilbud og inspirere ansatte til å endre reisevaner i forbindelse med jobbreisen
- SUS ble kåret til årets HjemJobbHjem-bedrift
- Helseprosjekt hvor vi kan konkludere med at hverdagsmosjon i forbindelse med jobbreisen har en positiv effekt på helsen
- Sykkelkonkurranser og verksted ute i bedriftene
- Inspirerende kundeseminar hvor tema var adferdsendring
- Julekampanje for å skape begeistring for syklister, ansatte som reiser kollektivt og gående

I januar 2018 registrerte HjemJobbHjem 298 bedrifter og ved slutten av året hadde vi en kundemasse på 539 bedrifter. Interessen for HjemjobbHjem var stor gjennom hele året, men i løpet av høsten var det et enormt trykk fra nye bedrifter og ansatte som ønsket gode råd om hvordan man kan endre reisevaner til og fra jobb uten å miste for mye tid. Oppsummert var 2018 er utrolig givende år hvor vårt mobilitetstilbud virkelig ble satt på dagsorden.



Skjermdump HJH på Facebook

6. Prosjekter

6.1 Sykkelstamvegen

Tabell 5:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|-----------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Sykkelstamvegen | -5,7 | 260 | 254 | 55 |

Hovedmålsettinger: Høy standard og gi trygg, sikker og rask transport med en mest mulig kort/direkte trasé. Legge til rette for overføring av arbeidsreiser på Nord-Jæren fra personbil til sykkel, spesielt til arbeidsplassene i Forus/Lura-området. Den vil også fungere som en effektiv sykkelveg fra bydeler til bysentraene Stavanger og Sandnes.

Sørmarka – Smeaheia: Reguleringsplan vedtatt i 2015. Anlegg startet i august 2018 på strekningen fra Asser Jåttens vei i Stavanger til Sandnes grense (kollektivbrua) med ferdigstillingsfrist sommeren 2020.

Avvik: Mindreforbruk på 199 mill. kr
Tildelt 260 mill. kr post 30 Bymiljøavtaler.



6.2 Bussveien

Bussveien er det største prosjektet i Bymiljøpakken, og skal sammen med Jærbanen danne ryggraden i det framtidige kollektivnettet. For Bussveien er det stilt krav om at bussen skal komme fram uten forsinkelser og det er en uttalt målsetning at prosjektet skal bidra til byutvikling i de fire kommunene. Utover dette er Bussveien også det største prosjektet for gåing og sykling i Bymiljøpakken. Langs nesten hele traseen blir det planlagt og bygget tosidig fortau og sykkelløsning.

Bussveien er et helhetlig konsept som består av 22 delprosjekt, og delt i fire korridorer. Status på hver enkelt korridor står etter tabell 6.

I følgende tabell vises regnskapet og disponible midler i 2018 for delstrekninger i Bussveien:

Tabell 6:

| Korridor | Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|------------|---|----------|-----------------|--------------------|------------|
| Korridor 1 | Bussveien Haugåsveien-Sentrum-Mosvannet | 2,0 | 7,5 | 9,5 | 14,2 |
| | Bussveien Stasjonveien-Gausel | -0,5 | 10 | 9,5 | 0,2 |
| | Bussveien Diagonalen-Gausel | -0,1 | 60 | 59,8 | 71 |
| | Bussveien Forus nord | 2,1 | 3,5 | 5,6 | 2,7 |
| | Bussveien Forus Øst | 0 | 2 | 2 | 1 |
| | Bussveien Kvadrat – Ruten | -9 | 12 | 3 | 7 |
| Korridor 2 | Bussveien Mosvannet-Sundekrossen | -8,7 | | -8,7 | 6,3 |
| | Bussveien Kvernevik Ring | 4,1 | 0,9 | 5 | 2,4 |
| | Bussveien Tananger Ring | 5,9 | 0,2 | 6 | 2,2 |
| | Bussveien Utenriksterminalen | 1,6 | 2,4 | 4 | 1 |
| Korridor 3 | Bussveien Ruten-Vatnekrossen | 1,6 | 8 | 9,6 | 7 |
| Korridor 4 | Bussveien Foruskanalen | 4,2 | 78,9 | 83,2 | 56,1 |
| | Bussveien Forus-Stavanger lufthavn | 0,0 | 0 | 0 | 0,9 |
| | Bussveien- utforming av holdeplasser | -0,3 | 0,3 | 0 | 0 |
| | Bussveien Administrasjon | 0,5 | 4,3 | 4,8 | 3,2 |
| Sum | | 3 | 190 | 193 | 176 |

Avvik: Disponible midler i 2018 var 193 mill kr. I tillegg er det overførte statlige midler på 85 mill. kr fra 2017 og 160 mill. fra 2018 som ble ikke brukt. Totale disponible midler i 2018 blir 438 mill kr. Totalt mindreforbruk på 262 mill. kr.

Prosjektet var i en fase med å identifisere tidsbesparende tiltak i prosjekterings- og byggefasen for å hente inn noe av forsinkelsene som kom som følge av justert ambisjonsnivå og grundige kostnadskontroller 1. halvår 2018.



Gjennomgangen har videre vist at det ikke er mulig å forsere utbygging på alle delprosjektene samtidig som kostnadsrammen overholdes.

Rogaland fylkeskommune og Statens vegvesen arbeider videre for at Bussveien åpnes i korridor 1 i 2023.

Korridor 1

- Mosvannet-Hillevåg
 - Hillevågstunnelen-Haukåsveien: SVV antar at saken blir sendt til 1. gangsbehandling 3. kvartal 2020
 - Kongsgata-Hillevågstunnelen – uavklart
 - Hillevåg – Stavanger sentrum. Stavanger sentrum. Statens vegvesen antar at saken blir sendt til 1. gangsbehandling 2. kvartal 2020
 - Stavanger sentrum-Mosvatnet. SVV antar at saken blir sendt til 1. gangsbehandling rundt årsskiftet 2019/2020
- Hillevåg, Mariero og Vaulen
 - Ferdig bygget. Mindre justeringer av eksisterende holdeplass og signalregulerte gangfelt krever ikke regulering. Forventet ferdig høst 2019
- Jåttåvågen
 - Reguleringsplanforslag til 1. gangsbehandling sommer 2019
- Gausel-Gausel stasjon – Forussletta
 - Planen er vedtatt. Vil bli overført til investering ettersom utfordringer i ForusveienxForusbeen er løst og tiltak i Tegleverksbakken ikke stopper planen.
- Reguleringsplan Tegleverksbakken
 - Oppstart mai 2019. Forventet 1. gangsbehandling høst 2019
- Forus nord
 - Reguleringsplanforslaget leveres til kommunen sommer 2019
- Forussletta
 - Ferdig bygget
- Kvadrat-Ruten
 - Reguleringsplanforslag oversendt til 1. gangsbehandling april 2019.

Korridor 2

- Utenriksterminalen Risavika
 - Konsulent arbeider med å ferdigstille til endelig leveranse første uken i mai 2019.
 - Planen tas opp til behandling i Sola kommune 19.juni 2019.
- Risavika/Transportkorridor vest riksveg
 - Planen er vedtatt og er overført til prosjektavdelingen
- Tananger ring
 - Forventet politisk behandling i kommunen september/oktober 2019. Dette er avhengig av kapasitet i kommunen
 - Reguleringsplan forventes levert til 1. gangsbehandling første kvartal 2020



- Jåsund (oppgradering)
 - Forprosjektet levert april 2019. Prosjektet anbefaler at holdeplasser punktreguleres samt et nytt signalanlegg
- Transportkorridor vest fylkesveg
 - Reguleringsplan klar. Avventer politisk behandling til enighet i Sundekrosskrysset
- Kvernevik ring
 - Forprosjekt ble behandlet andre gang i mai 2019. Problematisk vedtak blant annet på rutestruktur. Reguleringsplan starter når forprosjekt blir politisk vedtatt
- Sundekrossen – Mosvannet
 - Forprosjekt behandles politisk høsten 2019, når vi får et valg av konsept starter detaljregulering. Oversendelse til 1.gangsbehandling høsten 2020 og vedtak plan høsten 2021
- Madlaforen – Tjensvollkrysset:
 - Konsulent leverer ferdig planforslag for mindre reguleringsendring av holdeplassene i midten av mai. Det blir en enkel høringsrunde. Legges ikke frem politisk, men godkjennes av adm. i Stavanger kommune. Holdeplassene er antatt klar til bygging høsten 2019

Korridor 3

- Ruten-Vatnekrossen
 - Forprosjekt oversendt, men fylket ønsket noen tilleggsutredninger. Revidert forprosjekt forventet oversendt høst 2019. Reguleringsplan påbegynnes ved vedtatt forprosjekt

Korridor 4

- Forus vest
 - Mulighetsstudie bestilt og skal leveres til sommeren. Sannsynligvis oppstart av reguleringsplan etter ferien
- Sola-Sola lufthavn
 - Sola kommune er ansvarlig for dette arbeidet.



6.3 Transportkorridor vest (inkl. Bussveien)

Tabell 7:

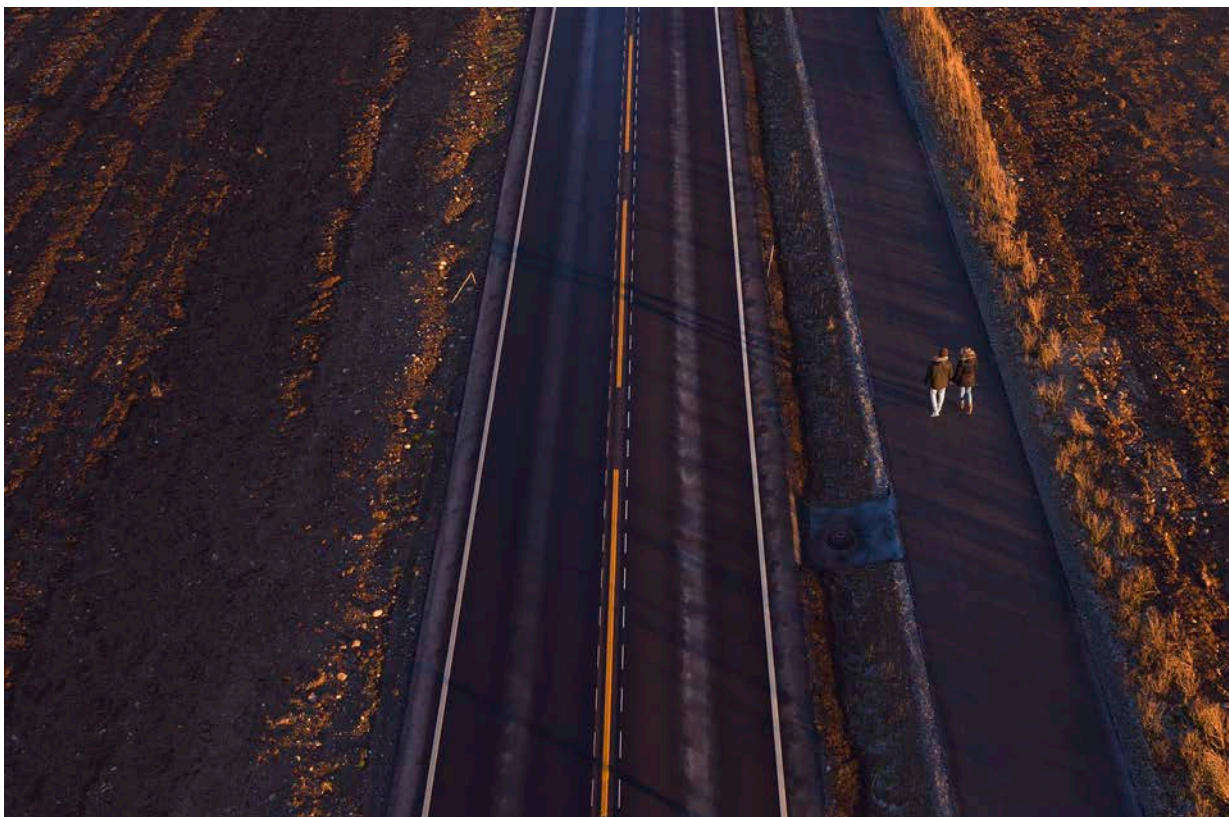
| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|----------------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Fylkesvegdel fv. 409 | -2,6 | 9,3 | 6,7 | 5,5 |
| Riksvegdel rv. 509 | -48,3 | | -48,3 | 18,3 |

Hovedmålsettinger: Bedre kapasitet og framkommelighet for kollektivtrafikk og næringstrafikk. Bedre trafiksikkerheten og støyforholdene i nærmiljøet. I tillegg skal det legges til rette for god framkommelighet og trafiksikkerhet for gående og syklende langs strekningen.

Utbygging av strekningen rv. 509 Sømmevågen-Sola skole ble ferdigstilt i 2018. Den var finansiert med forskutterte fylkesmidler. Total kostnaden var mindre enn antatt.

Rv. 509 Sola skole-Sundekrossen har vedtatt reguleringsplan, men Statens vegvesen fikk i oppdrag å finne løsninger som kunne redusere kostnader. Statens vegvesen har gått gjennom prosjektet og identifisert ulike rom for kostnadskutt. Det jobbes også med å finne andre løsninger for å redusere kostnader i prosjektet. Statens vegvesen har presentert forslag til planendringer som vil gjøre det mulig å komme under styringsmålet gitt at vesentlige kostnadsreduksjoner gjennomføres på strekningen fra Kontinentalvegen til Sundekrossen. Arbeid med å detaljere nye tekniske løsninger som grunnlag for omregulering er derfor startet opp i dialog og prosess med kommunene og sektoretatene.

Avvik: Disponible midler i 2018 var påvirket av overført merforbruk fra tidligere år på 51 mill. kr som skyldes grunnverv og arkeologi-arbeid. Et merforbruk på 65 mill. kr vil overføres til neste år. Dette dekkes i vedtatt 2019-budsjettet.



(Foto: Elisabeth Tønnessen)

6.4 Bomstasjoner

Tabell 8:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|---------------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Bomstasjoner 38 stk | -8 | 58 | 50 | 69 |

I forbindelse med gjennomføring av Bymiljøpakken ble det etablert 38 nye bomstasjoner i kommunene Stavanger, Sandnes, Randaberg og Sola. Bomringene er plasserte som tette ringer rundt viktige reisemål på Nord Jæren der det er, eller skal bygges ut gode transportalternativ til privatbilen. I prosjektet ble også 22 eksisterende bomstasjoner tatt ned.

Avvik: Merforbruk på 19 mill. kr i 2018, men totalkostnaden ble mye mindre enn antatt med en reduksjon fra 211 mill. kr til 120 mill. kr.



6.5 Fv. 505 Foss Eikeland - E39 Bråstein

Tabell 9:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|--------------------------------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Fv. 505 Foss Eikeland - E39 Bråstein | 0 | 0,9 | 1,4 | 0,9 |

Hovedmålsettinger: God forbindelse mellom E39 og tettsteder i Klepp, Time og sør i Sandnes, samt at den skal gi en særlig effektiv forbindelse mellom Ganddal godsterminal og målpunkt sørover langs E39. Vegprosjektet skal også sikre gode løsninger for gående og syklende i denne øst-vest-forbindelsen. Arbeid med kommunedelplan og konsekvensutredning ble våren 2017 stilt i bero for å avklare strategi for Utbyggingspakke Jæren.

Statens vegvesen startet høsten 2018 med å vurdere nye veglinjer for Tverrforbindelsen i korridoren sør for Figgjoelva. Nye veglinjer ses i sammenheng med pågående reguleringsplanprosess for E39 Ålgård – Hove, der en vil foreslå en endring for Bråstein krysset. Mulige krysskoblinger til Omkjøringsveg Kvernaland er også en del av vurderingene for nye veglinjer. Vegvesenet jobber for å få et planforslag sendt på høring i løpet av høsten 2019.

Avvik: Mindre forbruk på 0,5 mill. kr.

6.6 Store vegprosjekter

E39 Hove-Ålgård

Tabell 10:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|-----------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| E39 Ålgård-Hove | -18 | 24 | 6 | 13 |

Hovedmålsettinger: Bedre fremkommelighet og økt trafiksikkerhet. Knytte tettstedene Ålgård og Figgjo sammen med Sandnes, Stavanger og resten av Nord Jæren til et felles arbeids- og boligmarked. Vegen betjener også fritids- og helgetrafikk til Sirdalsfjellene og turisttrafikk til Kongeparken om sommeren.

Statens vegvesen ser på muligheten for en forsert oppstart på utbygging fra Bråstein/Osli til Hove der reguleringsplanen er vedtatt i april 2019.

Avvik: Merforbruk på 7 mill. kr skyldes høy planleggingsaktivitet.



E39 Smiene- Harestad

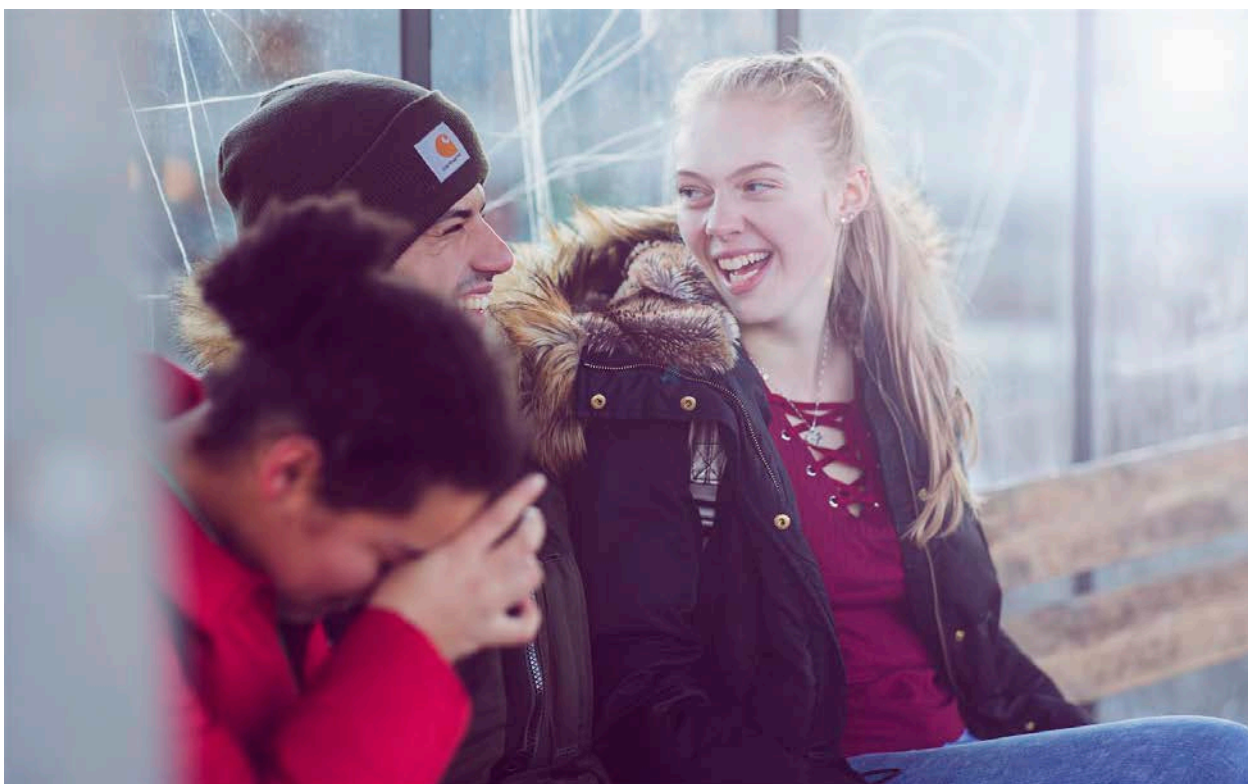
Tabell 11:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|----------------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| E39 Smiene- Harestad | -2,2 | 2 | -0,2 | 1,9 |

Hovedmålsettinger: Bedre fremkommelighet og økt trafiksikkerhet. Strekningen har en viktig funksjon som del av kyststamvegen mellom Trondheim og Stavanger, og er en viktig transportåre lokalt på Nord-Jæren. E39 Smiene-Harestad er et sentralt bindeledd mellom E39 Eiganestunnelen i sør og E39 Rogfast-forbindelsen i nord.

Reguleringsplanarbeidet med E39 Smiene-Harestad har vært delt i to. Reguleringsplan for Harestadkrysset i Randaberg kommune er vedtatt. Reguleringsplanlegging for strekningen Smiene-Harestad pågår, med mål om ferdig reguleringsplan i løpet i 2019.

Avvik: Merforbruk på 2 mill. kr på planlegging



(Foto: Elisabeth Tønnessen)

6.7 Programområdetiltak

Innenfor programområdetiltak var forbruket på ca. 12 mill. kr totalt, dette er brukt på planlegging og bygging av gang- og sykkeltiltak.

Sykkel

Tabell 12:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|--------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Sykkeltiltak | -4,2 | 11,4 | 7,2 | 11,6 |

I 2018 ble «første generasjon» mindre sykkeltiltak ferdigstilt. Det er gjort utbedringer på eksisterende sykkelveger langs hovedsykkelnettet på 13 steder. Tiltakene er blant annet forkjøringsregulering av gang- og sykkelveg over sideveger, breddeutvidelse ved undergang, siktutbedring mot undergang og rette ut kurver på sykkelveg.



I tillegg ble det satsset på utbedring av bilsperrer og kantsteiner som hadde feil utforming. Mange bilsperrer står så nært hverandre at syklende med henger må gå av sykkelen for å komme gjennom. For høye kantsteiner er senket for å gjøre sykkelreisen mer komfortabel. Det er utbedret over 100 bilsperrer og kantsteiner for en kostnad på under 2 mill. kr.

Det er startet reguleringsplanarbeid på de fleste prosjekt som ligger i handlingsprogram 2018-2021, i regi av både Statens vegvesen og aktuelle kommuner. Samtidig har noen av prosjektene kun behov for mindre reguleringsendring og vil kunne startes bygging av i slutten av 2019 og 2020.

Avvik: merforbruk på ca. 4,3 mill. kr.

Trafikksikkerhet

Tabell 13:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|-------------------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Trafikksikkerhetstiltak | -3 | 2 | -1 | 3,7 |

Trafikksikkerhetstiltak som ble gjennomført i 2018 var følgende:

Tabell 14:

| Ansvar | Prosjekt | Bygging | Startet planlegging |
|-----------------------------|--|---|---------------------------------|
| Statens vegvesen | Tilfartskontroll og variabel fartsgrense E39 | Starter 2019 | Konkurransesgrunnlag utarbeidet |
| Sola kommune | Trafikkanalyse Sola kommune | | Analyse slutført 2018 |
| Statens vegvesen | Fv. 334 og fv. 44 Elveplassen | Starter 2019 | Gjennomført ts-inspeksjon 2018 |
| SVV+Stavanger +Sandnes+Sola | Trafikksikkerhet ungdomsskole | Starter 2019 | Gjennomført inspeksjon 2018 |
| Statens vegvesen | Utbedring av ulykkespunkt og -strekning | Tiltak utført på ulykkesbelastet veg 2018 | |
| Statens vegvesen | Utbedring undergang fv. 510 x fv. 443 | | Planarbeid startet 2018 |
| Statens vegvesen | Sideterreng rekkveksnormalen ≥ 60 km/t. | Startet 2018 | |



| | | | |
|------------------|--|--------------|-------------------------|
| | Utbedring kryssingspunkt gående. | Startet 2018 | |
| Statens vegvesen | Kryssutbedring fv. 241 Heigreveien x fv. 322 Asheimveien x Foren | Starter 2019 | Startet 2018 |
| Statens vegvesen | Fv. 434 Verksgata. Trafikksikkerhetstiltak. | | Planarbeid startet 2018 |

Utbedring av undergang fv. 510 x fv. 443 er det ikke satt av planleggingsmidler til i 2018. Ordinære fylkesveimidler er dermed benyttet for planoppstart av dette prosjektet.

Tiltak for gående

Tabell 15:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|----------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Gåtiltak | 0 | 4 | 4 | 3,6 |

Kommunene jobber med anskaffelsen av telleinstrumentene som skal settes opp i sentrum. Utforming og plassering av tellepunkt, samt valg av telleinstrumentene ble stort sett avklart i løpet av 2018. Målet er å få etablert tellepunktene i begynnelsen av våren 2019.

Forbruket var på cirka 3,6 mill. kr. Gå-prosjekter som ble gjennomført i 2018 var følgende:

Tabell 16:

| Hvor | Hva | Kostnad Mill 2018-kr | Kommentar |
|-----------------|---|----------------------|----------------------------|
| Kyrkjeveien | Nytt fortau | 0,15 | Utført. |
| Visteveien | Intensivbelysning av to kryss | 0,2 | Utført. |
| Goa skole | Utbedringstiltak: adkomst til skoleområdet, belysning av undergang, gangfelt og kryssingspunkt | 1,1 | Utført. |
| Grødem skole | Krysse mellom Hagafjellvn og Torvmyrvn | 0,3 | Utført. Fortsetter i 2019. |
| Buggeland skole | Snarveier og forbindelser gjennom grøntområder til skolen | 2,7 | Utført. Fortsetter i 2019. |
| Figgjo skole | Snarvei og forbindelser gjennom grøntområder fra boligområde til skolen (både eksisterende og ny skole) | 1,04 | Utført. |
| Gausel skole | En rekke utbedringstiltak ved gangfeltene og kryssingspunktene, inklusiv belysning og siktforhold. | 1,1 | Utført. |



6.8 Andre kollektivtiltak

Hillevåg - SUS - Tjensvoll - UiS - Diagonalen - Gauselvågen

Tabell 17:

| Prosjekt | Overført | Årets tildeling | Til disp. for året | Brukt |
|-------------------------|----------|-----------------|--------------------|-------|
| Ullandhaug - Diagonalen | 0,2 | 1,8 | 2 | 2,7 |

Kollektivløsning Hillevåg-SUS-Tjensvoll-UiS-Diagonalen er delt i to prosjekt. Strekningen Ullandhaug-Diagonalen prioriteres først for å sikre en god kollektivforbindelse til nytt sykehus på Ullandhaug som skal tas i bruk i 2023. Planarbeidet for kollektivfelt Ullandhaug-Jåttå startet i fjerde kvartal 2017.

Avvik: Merforbruk på 0,7 mill. kr på planlegging



(Foto: Elisabeth Tønnessen)



6.9 Drift kollektiv

I tabellen under vises overførte midler fra 2017, nye bevilgede midler i 2018 og kostnader som er regnskapsført i 2018.

Tabell 18:

| Prosjekt Mill 2018-kr | Overført fra 2017 | Årets tildeling 2018 | Til disp. for året | Brukt |
|--|----------------------|-------------------------|-----------------------|------------|
| Mobilitetstiltak | 45,2 | 50 | 95,2 | 40 |
| Utvidelse av bussruter | | 50 | 70 | 62,2 |
| Ikke øremerkede midler/tildelt Kolumbus | 36,8 | | 36,8 | 8,5 |
| Bussvei team | 14,5 | | 14,5 | 2,4 |
| Takstsamarbeid NSB | 9,7 | | 9,7 | 2 |
| Utvikling av digitale tjenester | 8 | | 8 | 8 |
| Nyintrodusert teknologi | 12,5 | | 12,5 | 5,5 |
| Styrket innsats miljøvennlig ruteproduksjon | 15,3 | | 15,3 | |
| Sum | 142 | 100 | 242 | 128 |

Byområdet på Nord-Jæren ble tildelt 100 mill. kr til drift kollektiv og mobilitetstiltak gjennom byvekstavtalen i 2018. Avtalen ble signert i september 2017. Med unntak av økt ruteproduksjon ble det derfor i liten grad brukt av belønningsmidlene i 2017. Det har vært fokus på at midlene skal brukes på en forsvarlig måte og mye av midlene er derfor overført til 2018.